



OPVANG & ONTWIKKELING

regio helmond



MEERJARENBELEID  
2022-2025





## MEERJARENBELEID 2023-2025

# VERTROUWD, OP MAAT EN MET PERSPECTIEF!

Wij bieden al meer dan 25 jaar opvang voor dak- en thuisloze mensen in regio Helmond. Door de jaren heen hebben we daar beschermd wonen, begeleiding thuis, (arbeidsmatige) dagbesteding en ondersteuning van minima in de vorm van Super Sociaal aan toegevoegd.

Wij willen dat iedereen gezien wordt en mee kan doen in de maatschappij. We zijn er vooral voor degenen voor wie dat niet meer vanzelfsprekend is, voor mensen die aan de zijlijn van de samenleving staan of sowieso geen zicht meer hebben op een normaal leven. Dit doen we door bescherming te blijven bieden en nog meer aandacht te hebben voor het perspectief, kansen en mogelijkheden van mensen. Ontwikkelingen die iedereen het best maakt vanuit een eigen huis.

Daar streven we naar!

In alles wat wij doen staat onze dienstverlening aan mensen - cliënten, bewoners, deelnemers, klanten - voorop. Inmiddels werken we bijna twee jaar volgens de methodiek 'Krachtwerk'. Dat doen we omdat we ervan overtuigd zijn dat mensen zelf de kracht in zich hebben om te herstellen en hun leven weer op te pakken. Ook bij narigheden en tegenslag. Wij zijn er om ze daarin te ondersteunen en sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij hun behoeftes en persoonlijke drijfveren. Het is een nieuwe weg, die we heel bewust en met vertrouwen zijn ingeslagen. Die weg blijven we vol enthousiasme volgen. In dit document beschrijven we de stip op de horizon, die we samen de komende drie jaar niet uit het oog willen verliezen.

We kijken naar innovatie en creatieve manieren om onze mensen nog beter te ondersteunen en de stappen te laten zetten die mogelijk zijn. Dat kunnen we niet alleen. De samenwerking met onze ketenpartners en financiers is voor ons heel belangrijk.

Ook intern hebben we genoeg ambities. Dit meerjarenbeleid kwam tot stand terwijl we nog midden in een pandemie leefden. En terwijl de ene crisis over de andere buitelt, vaak met de grootste consequenties voor de mensen met wie wij werken. Een moeilijke tijd voor iedereen, ook voor onze medewerkers. Voor hen en voor toekomstige nieuwe collega's zoeken we naar manieren om een goede werkgever te zijn en om het werk nog aantrekkelijker te maken.

Dit meerjarenplan is tot stand gekomen uit gesprekken met onze medewerkers, bestuurders, de mensen die bij ons wonen en die wij begeleiden, en met onze partners. We willen graag delen waar we in geloven, wat we willen bereiken, voor wie en hoe we dat gaan doen.

### De inhoud van dit meerjarenplan is voortgekomen uit:

- Een sessie met het managementteam en de raad van toezicht
- Vier bijeenkomsten met medewerkers
- Interviews met cliënten
- Vier bijeenkomsten met stakeholders



## WIJ ZIJN SMO

### Missie

Bij SMO staan we voor professionele ondersteuning met meerwaarde voor mensen die hun leven (tijdelijk) niet zelfstandig vorm en inhoud kunnen geven. Met een combinatie van opvang, dagbesteding, woonbegeleiding en armoedebestrijding werken aan een samenleving waaraan ieder zijn eigen waarde kan toevoegen. Vertrouwd, beschermd en met perspectief.

### Visie

Wij willen dat iedereen gezien wordt, mee kan doen in de maatschappij en zich naar eigen vermogen kan ontwikkelen in de richting van een zelfgekozen kwaliteit van leven. Zeker als iemand geen thuis, nauwelijks budget, geen dak boven het hoofd of geen sociaal netwerk heeft.

Als er een crisissituatie is, organiseren we opvang met spoed. We bieden mensen de ruimte en instrumenten om zich – vanuit eigen kracht, talent en passie – te versterken; minstens te stabiliseren, liever nog hun leven weer op de rit te krijgen.

Zingeving en zinvolle tijdsbesteding zien we daarbij als belangrijk middel. Van daaruit zetten mensen stappen naar een waardig en zelfstandig bestaan. Soms kleine stappen, soms zelfs een stapje terug, maar altijd met het besef dat er perspectief is. Wij laten de mensen zo snel als mogelijk is uitvliegen om op eigen benen te staan, maar geven ook ruimte om langer te oefenen en de nodige ervaring op te doen.

### Kernwaarden

De kernwaarden van SMO worden breed gedragen. Ze vormen samen de basis voor ons denken en doen. Deze waarden hebben betrekking op de relatie met onze mensen, medewerkers en collega en organisaties met wie we samenwerken. Ze geven ons energie. En we willen dat ze terug te zien zijn in wat we zeggen, wat we doen hoe we de dingen doen.

### BETROKKENHEID:

We denken en handelen in mogelijkheden en creëren samen kansen. We zoeken altijd naar de verbinding.

### AANDACHT:

In ons contact zien we altijd de mens waarmee we in gesprek zijn en die we ondersteunen. Los van zijn of haar problemen. We zijn er waar het nodig is, luisteren, we stellen open vragen en zoeken samen naar oplossingen. En we nemen de tijd, zoveel als nodig is.

### KRACHT:

Elk mens heeft krachten, talenten en mogelijkheden. Sommige mensen zijn het zicht hierop verloren, in dat geval helpen we ze dit opnieuw te ontdekken. Het woord kracht heeft door de implementatie van de methodiek Krachtwerk nog een extra lading gekregen binnen onze organisatie. De focus ligt meer dan ooit op de krachten van mensen, zowel cliënten als medewerkers. Door kracht te benadrukken, groeit het vertrouwen. Het vertrouwen in jezelf, maar ook in de ander.



“

“Onze eigen inclusieve samenleving op de woonlocaties zijn een voorbeeld”

# Iedereen heeft recht op een dak boven het hoofd

## Niemand hoort op straat.

Het opvangen van mensen die, om verschillende redenen, geen dak boven hun hoofd hebben, is één van onze kerntaken. In de afgelopen jaren is het aantal dakloze mensen gestegen tot veel meer dan de 32.000 die het CBS noemt (2020). Ook in onze regio merken we een toename. Het huidige tekort aan woningen en de toenemende armoede zal naar verwachting voor nog meer daklozen zorgen. Het standaard beeld van ‘de dakloze’ is enorm aan verandering onderhevig. Een steeds groter deel van de dakloze mensen is economisch dakloos, maar ook het aantal daklozen met een grotere ondersteuningsbehoefte zal toenemen. Veel arbeidsmigranten hebben geen onderdak en daarnaast zien we sinds kort de toestroom van vluchtelingen uit bijvoorbeeld Oekraïne. Hier zullen ook mensen bij zijn die weinig aansluiting vinden in de samenleving en op de woningmarkt.

Door de verschillende crises die op dit moment gaande zijn, is het lastig een goed beeld te hebben van wat er precies op de maatschappelijke opvang af gaat komen. Duidelijk is wel, dat het huidige aanbod aan woningen bij lange na niet aansluit. Het is daarom nodig om naar innovatieve oplossingen te zoeken binnen de krappe woningmarkt. Hierbij nemen we onze eigen inclusieve samenleving bij onze woonlocaties als voorbeeld. Daar wonen jonge en oude(re) mensen samen met verschillende achtergronden en problematieken. De zorg die zij krijgen wordt vanuit verschillende financieringsstromen betaald, maar iedereen is gelijk in de bejegening. Onze kracht zit in het leveren van zorg; lichtere ondersteuning, om erger te voorkomen, tot aan zware specialistische begeleiding. We zijn er voor iedereen.

SMO biedt ondersteuning aan mensen die te maken hebben met zorgen en problemen op meerdere leefgebieden; problemen die er niet om liegen, waardoor mensen de regie over en de balans in hun leven soms volledig kwijt zijn. Hier horen mensen bij met een verslavingsachtergrond, met een verstandelijke beperking, met psychische kwetsbaarheid en mensen die in detentie hebben gezeten en mogelijk een forensische titel hebben. Binnen de regio zijn er onvoldoende opvang- en dagbestedingsplekken voor deze mensen. Wij voelen ons ook voor deze mensen verantwoordelijk en onderzoeken de mogelijkheden binnen de huidige wet- en regelgeving om als zorgaanbieder op dit terrein aan de slag te gaan. Deze mensen stap voor stap verder brengen: daar ligt onze kracht. We streven naar een zo kort mogelijke periode in de opvang, zodat iemand zo snel mogelijk naar een eigen (beschermde) plek kan verhuizen. Maar nog liever zoeken we samen met onze partners meteen naar een eigen woning, zodat ze helemaal niet in de opvang hoeven te verblijven.

# We zijn allemaal mensen

We geven extra aandacht aan de begeleiding die mensen krijgen aangeboden op het moment dat ze bij onze opvang binnenkomen, waarbij we rekening houden met een ieders proces en belastbaarheid.

In een rapport van de Raad Volksgezondheid en Samenleving (RVS) over dakloosheid pleiten zij ervoor om het recht op huisvesting politiek, bestuurlijk en beleidsmatig centraal te stellen. Als men bij (dreigende) dakloosheid 'wonen' als basis van herstel neemt en hier ook naar handelt, dan kunnen daarna andere hulpvragen rondom bestaanszekerheid (dagbesteding, werk, financiën en gezondheid) op maat worden opgepakt. Daarbij stelt de RVS ook dat het centraal stellen van het recht op huisvesting bepalend is in situaties van botsende regels. In zo'n situatie heeft het woonaspect meer gewicht. Er zijn echter te weinig huizen. De nieuwbouw van woningen staat hoog op de agenda, maar het zal nog wel even duren voordat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn. Dat vraagt om een flinke dosis creativiteit en durf. Wij willen dan ook naar innovatieve oplossingen binnen de bestaande woningmarkt kijken. Hiervoor werken wij samen met woningcorporaties die hierin onze partner willen zijn.

Wij zijn voorstander van het ontwikkelen van locaties waarin 'gemengd' kan worden gewoond. Hiermee zal minder belasting en overlast in wijken worden ervaren en is de kans op een goede 'landing' in een wijk groter.

Het uiteindelijke doel is dat dakloosheid tot het verleden behoort. Iedereen heeft recht op een eigen (beschermd) thuis.



“

“Accepteren dat sommige mensen hulp nodig hebben, zorgt voor meer begrip en minder stigma”

De tegenstellingen en verharding in de samenleving nemen steeds verder toe. Er is weinig ruimte voor interesse en begrip onderling. Mensen die dakloos zijn of zijn geweest krijgen te maken met hardnekkige vooroordelen en taboes. Dat maakt het voor hen moeilijker om een nieuw leven op te bouwen. Zij worden nog te vaak niet als mensen gezien, maar als 'overlastveroorzakers', mensen met verward gedrag. Daardoor wordt er óver ze gepraat, maar niet mét ze. Wij willen ons in onze regio inzetten om deze vooroordelen weg te nemen en taboes te doorbreken. Dat doen we onder andere door een gezicht te geven aan de mensen die bij ons in de opvang verblijven. En we willen mensen om ons heen meer betrekken, door onze locaties open te stellen voor ontmoeting met burens. Zo benadrukken we dat we allemaal mensen zijn. Daarbij ligt de kracht niet in het voorkomen van vooroordelen en stigmatisering, maar in het accepteren en ermee omgaan.

Ook in de individuele begeleiding is het een belangrijke ambitie – en een van de pijlers van Krachtwerk – om de omgeving meer te betrekken als steun in de ontwikkeling van mensen. Hierbij is het soms nodig dat wij iets organiseren in wijken, waar het bewoners niet lukt dit zelf of samen te doen, vanuit schaamte of welke andere reden dan ook. Hiermee kunnen we er samen met de woningcorporatie en welzijnsorganisaties voor zorgen dat er vaker succesvol kan worden samengeleefd in wijken.

Accepteren dat sommige mensen hulp nodig hebben, zorgt voor meer begrip en minder stigma. Hier willen wij samen met onze partners in de stad op focussen, zodat er een wat zachtere landing is voor onze mensen als zij een eigen woning betrekken in een wijk.



“

“Wij zien onszelf als een belangrijke aanjager en verbinder tussen partners en de mensen die wij ondersteunen.”

## Samen staan we sterker

De enige manier om onze (toekomstige) doelen te bereiken is door een goede samenwerking.

### Samen met partners in de stad en de regio:

In de afgelopen jaren hebben we al veel geïnvesteerd in de samenwerking met zowel gemeenten als (zorg) partners. Tijdens de coronapandemie hebben we laten zien dat samenwerken hele mooie dingen op kan leveren, zeker ook in moeilijke tijden. De tijdelijke opvang van dakloze mensen was nodig, maar door de goede samenwerking en inzet van iedereen ook heel succesvol.

Wij zien nog heel veel kansen als het gaat om samenwerken. Dat is belangrijk, want de vraagstukken zijn zo complex dat we elkaar hard nodig hebben. Zo zijn er volop uitdagingen én ontwikkelingen op het gebied van “een (t)huis voor iedereen”. Wij willen dit graag verder brengen in onze regio.

Daarnaast zijn wij verbonden aan het project ‘tussen wal en schip’ van de gemeente Helmond. Hierin zoeken we samen een goede oplossing voor mensen die door hun problematiek nergens een juiste plek voor zorg kunnen vinden. Dit zorgt al jaren voor overlast in de stad. Wij vinden het belangrijk dat er verder wordt gekeken dan alleen de problematiek. We willen dat de mensen die ondersteuning nodig hebben worden gezien. Hierbij kunnen medewerkers naast het bieden van begeleiding ook dienen als aanspreekpunt, waar-

bij zij anderen vanuit hun ervaring met verschillende problematieken kunnen adviseren.

### Samen met de mensen die wij begeleiden:

Ieder mens heeft een waardevolle stem en wij vinden het belangrijk om deze te horen. Bij SMO mogen mensen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken in de organisatie die voor hen belangrijk zijn. Over wonen, werken, begeleiding en ontwikkelingen, verbeteringen en veranderingen in de organisatie en de positie van SMO in de regio. Hierbij hebben wij respect voor hun mening en zien we de ander als gelijkwaardig. We gaan uit van de kwaliteiten en kracht van mensen en doen het met hen samen. We praten niet over mensen maar met mensen. We zijn nieuwsgierig naar de mening van mensen die bij ons wonen, werken en begeleid worden en vragen hier actief naar. Dat doen we het liefst vóórdat er iets verandert zodat men inspraak heeft in wát er verandert. Daarmee borgen we de kwaliteit van onze dienstverlening.

Door mensen op deze manier te betrekken willen we ervoor zorgen dat zij zich fijn voelen op de plek waar zij wonen of werken en bij de manier waarop zij begeleid worden. Door onderdeel te zijn van onze organisatie en hun afdeling of woon- of werkplek zetten zij stappen in hun eigen ontwikkeling. Zij hebben meer regie over hun leven en ze maken verschil. Wij stimuleren mensen om deze krachten ook buiten SMO in te zetten.

We maken concrete stappen om cliëntenparticipatie in de organisatie te verstevigen. Bovendien willen we ervaringsdeskundigheid beter inbedden in ons primair proces en ontwikkeling van beleid.

**Samen met collega's van SMO:**

Samenwerken willen we niet alleen met onze externe partners, ook de samenwerking in en tussen de teams is een speerpunt. SMO zijn we allemaal, van de collega die de telefoon aanneemt tot degene die dagelijks ondersteuning biedt aan mensen in de opvang of thuis, maar ook de medewerkers achter de schermen.

We vinden het belangrijk dat medewerkers de ruimte krijgen om samen te werken en dat zij zich goed ondersteund voelen om dat te doen. Team overstijgend werken zorgt voor meer inzichten, meer innovatie en een betere kwaliteit van zorg.

**De verbinding:**

Wij zien onszelf als een belangrijke aanjager en verbinder tussen partners en de mensen die wij ondersteunen. De vragen die mensen hebben gaan vaak over verschillende levensgebieden en laten zich niet begrenzen door systemen. Wij kunnen binnen ons netwerk zorgen dat er meer verbinding wordt gelegd en streven naar een sluitende aanpak voor mensen die (dreigend) dakloos zijn. Dit betekent niet dat de uitvoering altijd bij SMO ligt.

We werken regionaal nauw samen met lokale woningbouwverenigingen en collega zorgaanbieders. Daarnaast sluiten wij bovenregionaal ook op bestuurlijk niveau aan bij verschillende netwerken die onze strategie en visie raken.



“

“We durven risico's te nemen en zorgen voor een vangnet als het mis gaat.”

# We gaan volle kracht vooruit

In het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om onze methodiek Krachtwerk goed te implementeren. Dat proces zetten we voort.

**Krachtwerk:**

- gaat uit van de eigen kracht van mensen en de hulpbronnen in hun omgeving.
- versterkt de maatschappelijke participatie en zelfregie van mensen.
- stelt vooraf geen grenzen aan de ontwikkeling van mensen en hun omgeving.
- begrijpt het functioneren van mensen vanuit meerdere dimensies (handelen, systeem, ontwikkeling) en vanuit hun inbedding in diverse systemen (gezin, familie, vrienden en kennissen, scholing en opleiding, etc.).
- beschouwt de samenleving als rijk aan hulpbronnen en mogelijkheden tot herstel.
- richt zich op zelfsturing en neemt de keuzes van mensen als vertrekpunt.
- draait om de werkrelatie tussen mensen.
- wordt bij voorkeur uitgevoerd in de natuurlijke leefomgeving van mensen.
- zet maximaal in op benutting van het persoonlijke steunsysteem en schakelt het professionele systeem zo weinig als mogelijk (maar zoveel als nodig is) in.

Bij SMO zetten we Krachtwerk niet alleen in voor de mensen die we ondersteunen, maar ook voor onze medewerkers. Ook onze externe partners laten we zien wat je met Krachtwerk kunt bereiken. Zo hopen we hen te inspireren om deze methodiek te omarmen en toe te passen.

Zelf zoveel mogelijk de regie nemen over je eigen leven is een belangrijk onderdeel van Krachtwerk. We durven risico's te nemen en zorgen voor een vangnet als het mis gaat. We willen dat ook onze medewerkers ervaren dat zij eigen regie mogen nemen over hun werk. Dit doen we door te werken vanuit vertrouwen, mensen zelf te laten werken aan hun ontwikkeling, een breed pakket aan opleidingen te bieden en leidinggevenden een coachende rol te geven in de samenwerking met medewerkers.



## ZO GAAN WE HET DOEN

Onze organisatie is ingericht op basis van vier domeinen. Binnen deze domeinen gaan we met onze vier krachtige bedoelingen aan de slag. We leggen verantwoordelijkheden op de juiste plek en blijven samen de kwaliteit van alles wat we doen borgen. Ons kwaliteitssysteem wordt daarom op basis van deze zelfde domeinen ingericht.



### Cliënt:

Bij alles wat we doen staat de dienstverlening aan onze cliënten voorop. We vinden het belangrijk telkens terug te gaan naar deze basis. Cliëntenparticipatie en ervaringsdeskundigheid krijgen daarom een belangrijke plek in onze organisatie.

Door het in kaart brengen van de huidige cliëntreis en in gesprek te gaan met cliënten en medewerkers kijken we wat goed gaat en wat beter kan. Hoe kunnen we de ervaring die mensen in contact met ons hebben zo prettig mogelijk maken, waarbij de kwalitatief goede begeleiding en ondersteuning voorop blijft staan? En hoe zorgen we ervoor dat onze mensen zelf regie voeren over hun voortgang en hun 'dossier'? Dat zijn een paar van de vragen die we de komende tijd gaan beantwoorden.

### Medewerkers:

Onze cliënten en ketenpartners zijn heel belangrijk. Veel van onze werkzaamheden zijn daarop gericht en projecten die hiermee te maken hebben krijgen veel aandacht. Zonder goede medewerkers, die met plezier werken, kunnen we onze doelen niet bereiken. De invoering van Krachtwerk heeft ervoor gezorgd dat we ook met medewerkers heel bewust kijken naar hun eigen regie. Hiermee ontstaat er steeds meer eigenaarschap. Op basis van inzicht in hun eigen krachten, kunnen medewerkers hun kwaliteiten inzetten en verder ontwikkelen. Wij zijn ervan overtuigd dat we door ons hierop te focussen, professionals in huis hebben die dichtbij de cliënt en onze ketenpartners staan. Ook rekenen we erop dat we met deze aanpak een aantrekkelijke werkgever blijven.

Want we voorzien de komende jaren een toenemend personeelstekort in het sociaal domein. Op dit moment merken we al dat een deel van onze vacatures moeilijk(er) worden ingevuld. SMO zal zich in haar personeelsbeleid de komende jaren nog meer richten op de wensen en behoeften van medewerkers. Aan balans tussen werk en vrije tijd wordt steeds meer waarde gehecht en hierin willen wij zo flexibel mogelijk meebewegen. Deze flexibiliteit zullen we ook op een andere manier inzetten. We willen mensen die geïnteresseerd zijn in het werk wat wij doen, maar wellicht niet de juiste opleidingsachtergrond hebben, welkom heten en de kans bieden om kennis te maken, mee te lopen en samen te kijken wat de mogelijkheden binnen SMO voor deze mensen zijn.

### Organisatie

Wij zetten in op een organisatie die ondersteunend is aan het proces van cliënten en medewerkers. Of dit nu gaat om HR, financiën of facilitaire zaken. We zorgen er daarom voor dat medewerkers eenvoudig toegang hebben tot alle informatie die zij nodig hebben om het werk goed te kunnen doen. Daarnaast maken we de verbinding tussen de verschillende afdelingen en locaties sterker. Dit bevordert de samenwerking tussen medewerkers, maar verbetert ook de ondersteuning die cliënten ervaren. We willen dat cliënten optimaal regie kunnen voeren in hun eigen proces. Daarvoor hebben ze ook inzage in hun dossier nodig. Onze werkwijze op basis van Krachtwerk ondersteunt hier enorm in, aangezien we samen met mensen werken aan hun krachteninventarisatie en actieplannen. Met de nieuwbouw van Huize d'n Herd zetten we een grote stap in de verbetering van onze huisvesting. We vinden het belangrijk dat de mensen die bij ons wonen zich zoveel mogelijk thuis voelen in hun eigen woning en de leefomgeving.

### Omgeving

We leven in een wereld die sneller verandert dan ooit. De coronapandemie en de oorlog in Oekraïne zijn daarvan een duidelijke voorbeelden. Het heeft ons allemaal goed doen beseffen dat alles in één klap kan veranderen. Zo verandert bijvoorbeeld de Nederlandse samenleving, de politiek en de technologie. En er dringen zich meer crises op, waar we de gevolgen van zullen gaan merken. Als organisatie kun je niet anders dan meegaan in nieuwe ontwikkelingen; op relevante thema's willen wij zelf mee vooraan lopen. Verandering brengt beweging met zich mee. Dat zorgt voor geweldige kansen, maar ook voor risico's. De komende jaren richten wij ons heel bewust op onze omgeving. In 2022 zijn de sociale teams in de gemeente Helmond gestart. Dit is voor zowel preventie als de inzet van professionele begeleiding een belangrijke partner. En ook de LEVgroep, woningcorporaties, politie en andere partners hebben we nodig om samen te zorgen voor veilige wijken, waar het ook prettig wonen is voor onze mensen.

Voor ons is het belangrijk dat zowel onze ketenpartners als onze cliënten, maar ook de inwoners van de gemeente Helmond en de Peelgemeenten weten wie SMO is. We gaan innovatieve samenwerkingen aan met woningcorporaties, gemeenten, het zorgkantoor en andere zorgaanbieders. Hierbij willen wij ons vooral richten op de grote uitdaging die er ligt op het gebied van wonen en hoe wij in gezamenlijkheid kunnen komen tot innovatieve oplossingen.





**Stichting Maatschappelijke Opvang Helmond e.o.**

St. Hubertusstraat 2

5701 TC Helmond

0492 525 098

[info@smo-helmond.nl](mailto:info@smo-helmond.nl)

[www.smo-helmond.nl](http://www.smo-helmond.nl)

